

Iltapäivätoiminnan raportti lukuvuodelta 2021-2022

Kerholaisten määrät lukuvuonna 2022-2023

Hakuaika toimintaan on kevätlukukauden aikana. Hakemuksia otetaan vastaan myös hakuajan jälkeen, mutta valinnat tehdään hakuajan jälkeen ensisijaisesti hakuajana tulleiden hakemusten perusteella. Hakemus iltapäivätoimintaan lähetetään iltapäivätoiminnan koordinaattorille. Uusia oppilaita otetaan toimintaan mukaan kesken toimintakauden, mikäli ryhmässä on tilaa.

Otettaessa lapsia iltapäivätoimintaan, on heihin sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Toimintaan ottamisesta tehdään hallinnollinen päätös. Mikäli toimintaan hakee enemmän lapsia kuin voidaan ottaa, valintajärjestys on seuraava:

- 1) 1.lk oppilas
- 2) 2.lk oppilas, joka on tehostetun tai erityisen tuen piirissä tai jolla on terveydentilaan, lastensuojeluun tai muuhun sosiaaliseen syyhyn (esim. yksinhuoltajuus) perustuva tarve
- 3) 2.lk oppilas (Pidemmän toiminta-ajan valinneeet ovat etusijalla.)
- 4) 3. – 9.lk erityisopetukseen otetut/siirretyt oppilaat sekä valmistavan opetuksen oppilaat vuosiluokilla 3-4

Paikkapäätösten ja ryhmiin sijoittelun valmistelussa tehdään yhteistyötä esiopetuksen, koulun sekä toiminnan järjestäjän välillä. Paikan myöntämisessä voidaan käyttää harkintaa, huomioiden perheen/lapsen tarpeet ja tilanne. Hakijoiden ollessa tasavertaisia valinta suoritetaan arpomalla. Kerhopaikkaa vaille jääneet oppilaat jäävät halutessaan jonoon. Valintaperusteet jonosta ovat samat.

Iltapäiväkerho	kerholaisia	paikat 1. lk	paikat 2. lk
Hyökkälä	37	25	12
Kellokoski	42	26	16
Kirkonkylä	39	27	10
Klemetskog	11	9	1
Kolsa	16	9	7
Lepola	34	12	12
Mikkola	21	17	3
Paijala (sis. Rusutjärvi 9)	59	29	23
Perttu (sis. Vanhakylä 8)	35	23	11
Riihikallio	58	47	11
Ruotsinkylä	14	11	2
Vaunukangas (sis. Nahkela 8)	49	46	3
yhteensä	423	318	97

Koronapandemian huomioiminen iltapäivätoiminnassa

Toimintakausi alkoi tiukemmilla rajoituksilla. Maaliskuusta alkaen niitä onneksi voitiin alkaa vähitellen purkaa ja luopua loppukeväästä kokonaan. Kerhoissa noudatettiin samoja toimintamalleja kuin mihin lapset olivat tottuneet koulupäivän aikaanakin, joten pääosin ne sujuivat hyvin, vaikka haasteitakin luonnollisesti oli. Hygieniasta ja turvaväleistä huolehdittiin ja isoja ryhmiä jaettiin pienempiin. Pienryhmätoiminta jatkui useassa kerhossa vielä rajoituksen purun jälkeenkin, koska se huomattiin rauhoittavan toimintaa. Myös ulkoilua on useassa kerhossa edelleen lisätty pandemian myötä. Aikuisten jaksamista on tukenut keskinäinen huumori, avoin ilmapiiri ja yhteisöllisyys.

Toiminta-ajatus ja toiminnan arvojen noudattaminen

Iltapäiväkerhojen arvoja ovat lapsilähtöisyys, avoimuus, oikeudenmukaisuus, positiivisuus ja turvallisuus. Huumoria ja lämminhenkisyyttä pidettiin tärkeimpinä toimintaa ohjaavina arvoina. Kerhoissa on kiinnitetty paljon huomiota jokaisen lapsen yksilölliseen kohtaamiseen sekä lasten oikeudenmukaiseen ja tasapuoliseen kohtelemiseen. Lapsilta kysellään säännöllisesti toiveita ja ne vaikuttivat ohjatun toiminnan sisältöön. Erityisjärjestelyistä huolimatta kerhoissa on onnistuttu järjestämään lasten ja aikuisten yhdessä suunnittelemissa tapahtumissa vuodenaikojen ja juhlapyhien mukaan.

Jokaisen kerhon kausi-, viikko- ja päiväohjelmaan oli jätetty väljyyttä lasten tarpeiden mukaisen toiminnan toteuttamiseksi. On tärkeää, että kaikki viihtyvät, syntyy toimivia kaverisuhteita ja lasten sosiaaliset taidot karttuvat. Kerhoissa järjestettiin aikaa rauhoittumiseen koulupäivän jälkeen. Läksyjen tekemiseen annettiin tukea päivittäin. Kerhossa kiusaaminen ja toisen ulkopuolelle jättäminen ovat kiellettyjä ja niihin puututtiin heti.

Turvallisen ympäristön luominen nousi iltapäiväkerhon toiminta-ajatuksessa tärkeimmäksi tavoitteeksi. Turvallisessa ympäristössä keskeisintä oli hyvä ja luotettava suhde kerhoa ohjaaviin aikuisiin. Lasten ja ohjaajien keskinäinen vuorovaikutus on saanut hyvää palautetta sekä ohjaajilta, huoltajilta että lapsilta. Tähän vaikuttaa varmasti eniten se, että iltapäiväkerhojen ohjaajat työskentelevät myös koulun puolella aamupäivisin. Ohjaajat oppivat tuntemaan lapset paremmin ja tietävät heidän yksilöllisestä tuen tarpeestaan paljon. Myös yhdessä tehdyt pelisäännöt ja runko loivat turvallisuutta.

Teema

Tuusulan iltapäivätoiminnan yhteinen teema oli sama kuin opetuksen puolella eli kestävä kehitys. Kerhoissa teema on näkynyt mm. seuraavilla tavoilla:

- kierrätysmateriaalien käyttäminen esimerkiksi askartelussa
- lasten mahdollisuudet vaikuttaa kerhon toimintaan ja kerhon ohjelmaan (osallisuus)
- erilaisuuden hyväksyminen
- yhteisen päätöksenteon harjoittelu
- osallistuminen yhteisistä tiloista ja tavaroista huolehtimiseen
- osallistuminen sekä aktiivisempiin että rauhallisempiin hetkiin ja toimiin kerhossa

teot myönteisen ilmapiirin rakentamiseksi

Ohjaajien koulutukset ja kokoontumiset

Iltapäivätoiminnan ohjaajille tarjottiin koulutusta osana koulunkäynninohjaajien koulutuskokonaisuutta.

Syyslomalla 2021 ohjaajille tarjottiin mahdollisuus osallistua STEP-opiston kanssa järjestettävään etäkoulutukseen. Sinne osallistui 81 ohjaajaa. Koulutussisältöinä olivat

- Oppiminen ja aivot: mikä vaikuttaa ja miksi?
- Positiivinen kohtaaminen ja työn voimavarat
- Lapsen tukeminen iltapäiväkerhossa – miten rakennan ja jäsenän arkea?
- Yläkoululaisen kohtaaminen ja oppimisen tukeminen kasvattajan näkökulmasta.

Talvilomalla 2022 koulunkäynninohjaajille tarjottiin koulutuspäivä, jossa teema oli *Tunnetaitavasti ohjaten*. Etäkoulutukseen osallistui yhteensä noin 70 ohjaajaa.

Sen lisäksi ohjaajille on ollut runsaasti laadukkaita koulutuksia *Kaikille yhteinen koulu* –hankkeen kautta.

Oppimisen asiantuntija kokoontui iltapäiväkerhojen vastuuohjaajien kanssa kerran syyslukukauden alussa ja 2 kertaa keväällä. Tapaamisissa jaettiin kokemuksia ja hyviä käytänteitä kerhojen toiminnan järjestämiseen liittyen. Tapaamisissa koordinoitiin myös yhteisiä käytännön asioita kuten budjettia, seurantaraportin sisältöä sekä käytiin läpi huoltajien palautekyselyn tuloksia.

Koulunkäynninohjaajien kehittämissyhmä jatkoi toimintaansa lukuvuonna 2021-22. Ryhmä kokoontui lukuvuoden aikana yhteensä 4 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin ohjaajan näkökulmasta mm. seuraavia asioita:

- kunnan kehittämissuunnitelmatyötä
- Kaikille yhteinen koulu ja kunnan i-visio
- Ohjaajien työ- ja loma-aikojen kehittäminen
- Ohjaajien perehdytyskansion työstäminen

Kehittämissyhmän toiminta jatkuu edelleen lukuvuonna 2022-2023.

Tilat

Riittämättömät ja tarpeeseen sopimattomat tilat sekä niiden saatavuusongelmat ovat haasteena monessa kerhossa. Ryhmän jakaminen on välttämätöntä ja koulun tiloja on saatava käyttää aina, kun niissä on opetus loppunut. Osalla kouluista luokkatilojen joustava käyttö onnistuu hyvin, osalla huonommin.

Siivouksen taso koettiin vaihtelevaksi monessa kerhossa, koska iltapäivätoiminnassa on paljon lapsia ja kerho toimii joko omissa tiloissaan tai koulun luokkatiloissa. Monet iltapäiväkerhot toimivat koulun kanssa yhteisissä tiloissa, jolloin tila voi olla käytössä 8-9 tuntia päivittäin. Edelliseen lukuvuoteen verrattuna osalla kouluista oli kuitenkin myös kokemuksia siivouksen tason kohentumisesta.

Ruokapalvelut

Iltapäiväkerhojen välipalaan oltiin pääasiallisesti tyytyväisiä. Useimmiten välipalaa oli riittävästi, mutta päiväkohtaisia eroja pidettiin suurina. Osaa välipaloista sekä ohjaajat että huoltajat pitivät sopimattomina. Tällaisia olivat mm. kiisselit ja joita pidettiin ravintosisällöltään heikkoina. Näkkileivän lisäksi toivottiin runsaasti muutaakin leipää. Kasvisten ja hedelmien osuutta toivottiin lisättävän. Monella koululla päivän lounaalta jääneitä hedelmiä saatiin tarjolle kerholaisille. Yhteistyö keittiön kanssa vaikutti olevan pitkälti kiinni henkilöstä.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Kerhoilla on erilaisia käytänteitä yhteydenpitoon huoltajien kanssa. Enimmäkseen tiedotteet lähetetään Wilman kautta. Paljon tietoa siirtyy myös piha-alueella lasta hakiessa. Pääosa yhteydenpidosta on tapahtunut tiedottein ja viestein.

Tiedottamisessa käytettiin iltapäiväkerhon toimintakauden suunnitelmaa, reissuvihkoa, viikkotiedotetta ja tapahtumatiedotteita. Puhelimitse pidettiin yhteyttä tarpeen vaatiessa. Huoltajista suurin osa piti tiedonsaantia kerhon toiminnassa riittävänä.

Palautekysely huoltajille ja kerholaisille

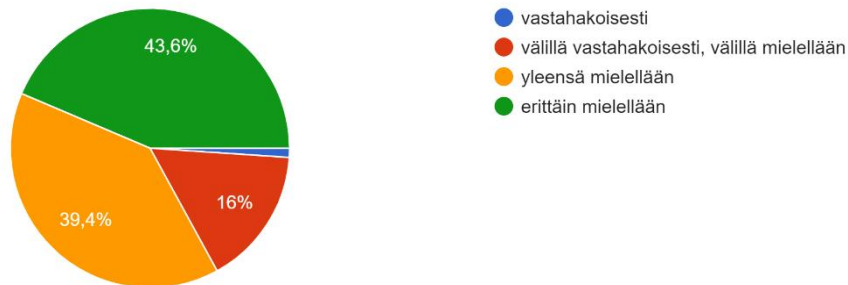
Kerholaisten huoltajille ja kerholaisille on toteutettu vuotuisen tapaan palautekyselyt, jotka tehtiin huhtikuussa 2022. Vastauksia huoltajilta saatiin yhteensä 94 ja lapsilta 131.

Kerhokohtaiset palautteet on toimitettu iltapäivätoiminnan ohjaajille ja heidän esimiehilleen eli koulujen rehtoreille tarkempaa käsittelyä varten.

Huoltajien vastaukset:

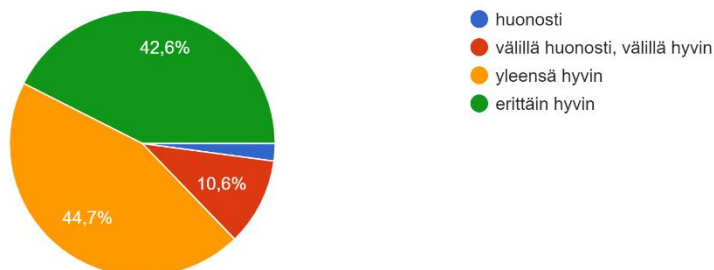
Miten mielellään lapsesi on mennyt kerhoon?

94 vastausta

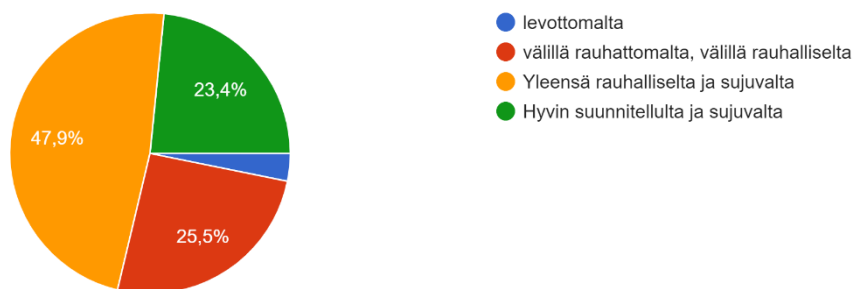
Kuinka lapsesi kertoo viihtyneensä kerhossa?

94 vastausta

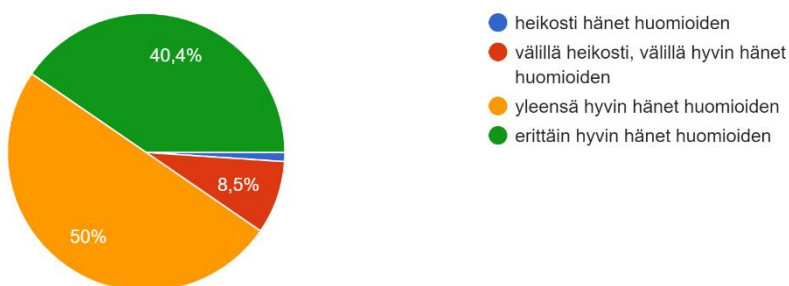
Miltä kerhon yleistunnelma vaikuttaa lapsen kertoman perusteella?

94 vastausta

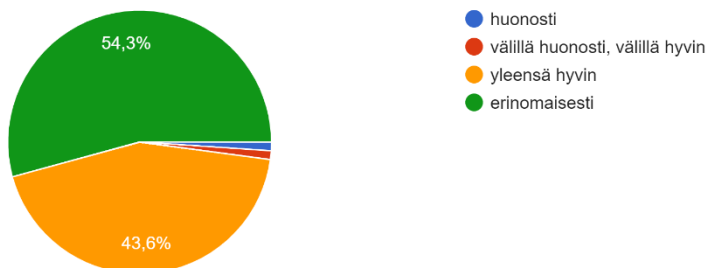
Miten ohjaajat suhtautuvat lapseesi lapsen kertoman perusteella?

94 vastausta

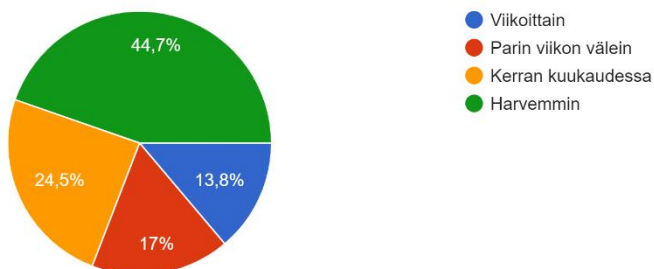
Miten olette saaneet tarvittaessa yhteyden ohjaajiin?

94 vastausta

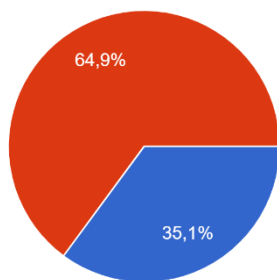
Miten usein olette saaneet tietoa kerhon toiminnasta?

94 vastausta

Onko tiedon saaminen kerhon toiminnasta ollut riittävää?

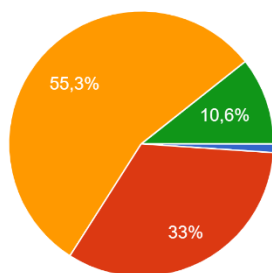
94 vastausta

- ei
- kyllä

Mitä lapsesi kertoo välipalan syömisestä?

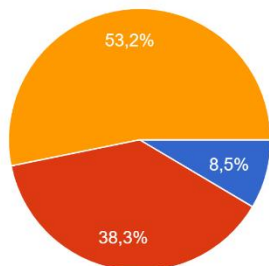
94 vastausta

- Välipala maistuu huonosti
- Välipala maistuu välillä huonosti, välillä hyvin
- Yleensä välipala maistuu hyvin
- Välipala maistuu erinomaisesti

Onko välipala vaikuttanut riittävältä lapsellesi?

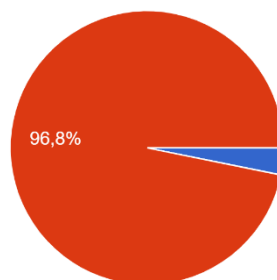
94 vastausta

- ei ole riittävä
- välillä on riittävä, välillä ei ole riittävä
- on yleensä riittävä

Onko kerhon toiminta-aika sopiva?

94 vastausta

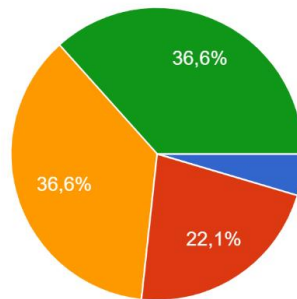
- ei
- kyllä

Avoimissa vastauksissa osa huoltajista toivoi enemmän tietoa kerhon ohjelmasta ja sisällöistä. Osan mielestä tiedottaminen oli riittävää. Välipalojen määrästä ja laadusta oltiin myös eri mieltä. Aika moni toivoi runsaampaa ja ravitsevampaa välipalatarjontaa. Ohjaajien toimintaan lasten kanssa oltiin pääsääntöisesti tyytyväisiä, mutta osasta vastauksista nousi myös huoli ja harmitus tilanteisiin, jossa aikuinen ei ollut vanhemman mielestä kohdannut lasta asiallisesti. Toisaalta kiiteltiin osallistuvista ja motivoituneista ohjaajista.

Lasten vastaukset

Kuinka mielelläsi menet kerhoon?

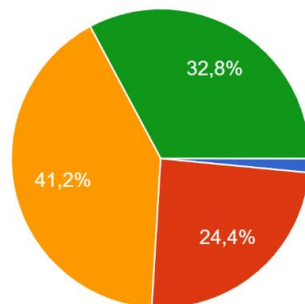
131 vastausta

- en mene kerhoon mielelläni
- välillä menen mielelläni, välillä taas en
- menen kerhoon yleensä mielelläni
- menen kerhoon erittäin mielelläni

Miten välipala maistuu sinulle?

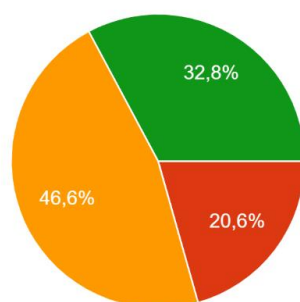
131 vastausta

- huonosti
- välillä huonosti, välillä hyvin
- yleensä hyvin
- erittäin hyvin

Miten oma toimintasi sujuu kerhossa?

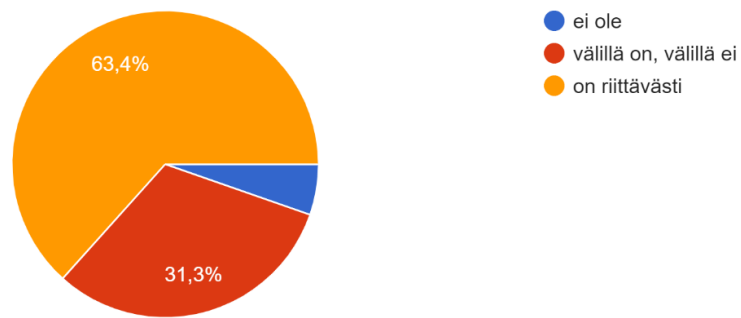
131 vastausta

- huonosti
- välillä huonosti, välillä hyvin
- yleensä hyvin
- erittäin hyvin

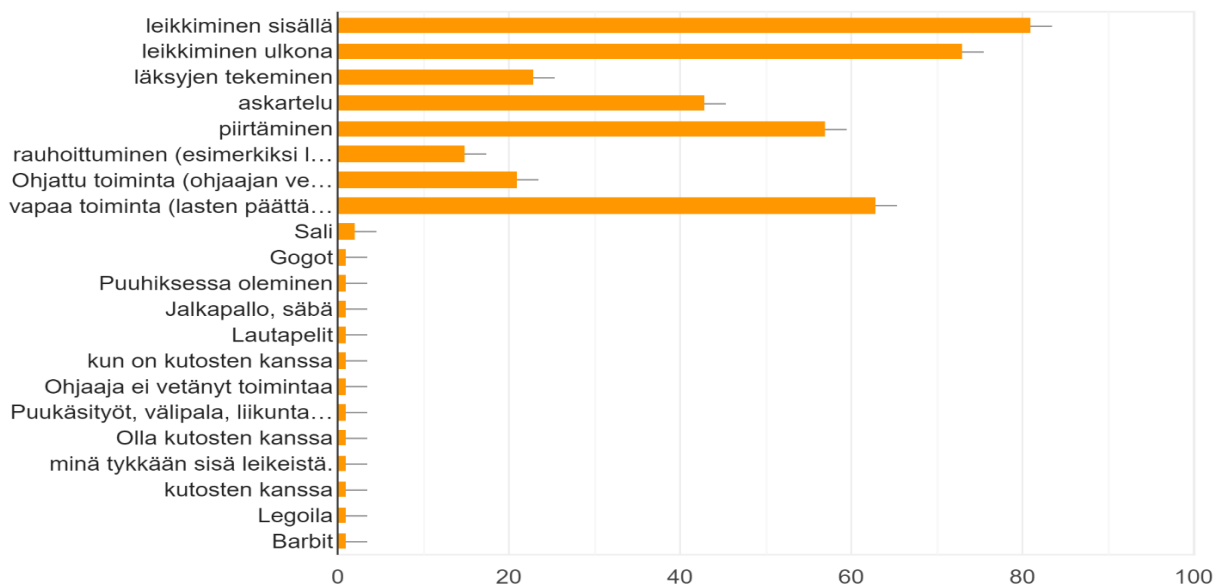
Onko välipalaa riittävästi?

131 vastausta

Mitä teet mieluiten kerhossa? Valitse yksi tai useampia vaihtoehtoja.

131 vastausta

Avoimissa vastauksissa lapset antavat paljon positiivista palautetta ohjaajille. Ohjaajia keuhuttiin kivoiksi ja kiitettiin yhdessä leikkimisestä. Välipalatoiveissa oli erityisesti pannarit, suklaapuuro, kiisselit, hedelmät, leivät ja pulat.

Kehitettävää

Osalla kouluista on edelleen haasteita kerhoille sopivien tilojen löytymisen kanssa. Haastavinta on aika 12 ja 14 välillä. Tämä vaatii edelleen tulevana lukuvuonna huomiota ja avointa keskustelua ohjaajien, opettajien, rehtorin ja koordinaattorin välillä.

Sijaisten saaminen iltapäiväkerhoihin on haastavaa ja flunssakausina ohjaajat joutuvat venymään paljon. Toimintaa on osattava muokata tilanteen mukaan tällaisina päivinä nopeasti. Ohjaajat ovat huomanneet, että yhteissuunnittelu säännöllisesti toteutuessaan helpottaa työtä ja luo rakennetta ja sitä kautta turvallisuutta. Se vaatii kuitenkin yhteisen ajan löytymistä, joka vaatii yhteissuunnittelua rehtorin kanssa.

Tällä hetkellä 2.-luokkalaisilla ei ole subjektiivista oikeutta iltapäiväkerhopaikkaan. Isolle osaa hakijoita se voidaan tarjota, mutta kielteisen päätöksen saaneiden kodeissa on paljon huolta pienen koululaisen pärjäämisestä. Tavoitteena on kehittää hakuprosessia ja siitä tiedottamista tavalla, joka vähentäisi perheiden huolta ja epätoisuutta. Tällä hetkellä kaikkien kirjattujen kriteereiden huomioimiseen ei ole riittävästi välineitä.

Onnistumisia

Syksy alkoi koronarajoitteiden varjossa, mutta ohjaajat ja kerholaiset selvisivät niistä suhteellisen hyvin. Siinä edesauttoi joustavuus, hyvä suunnittelu ja yhteiset linjat koulun kanssa. Ulkoilua ja retkiä on isossa osassa kerhoista lisätty ja se on miellyttänyt osaa ohjaajista ja perheistä. Keväällä rajoitusten väistyttyä kerhoissa on järjestetty monipuolista toimintaa ja tapahtumia.

Toimintasuunnitelma lukuvuodelle 2022-23

Iltapäiväkerholaisten määrät 12.8.2022

Keväällä hakuajana ilmoittautuneista 2.-luokkalaisista noin puolet jäivät ilman paikkaa. Syksyllä osalle kerhoista myönnettiin lisätunteja IP-ohjaajille. Rehtoreiden ja ohjaajien kanssa tehtyjen neuvottelujen jälkeen saatiin tehtyä lisää myönteisiä päätöksiä 2.-luokkalaisille.

Iltapäiväkerho	kerholaisia	paikat 1. lk	paikat 2. lk	muut	kielteinen päätös ei muuttunut
Hyökkälä	49	32	17	0	1
Kellokoski	54	50	4	0	14
Kirkonkylä	37	24	13	0	5
Klemetskog	15	7	8	0	0
Kolsa	20	11	7	2	0
Lepola	35	20	15	0	0
Mikkola	27	21	5	1	3
Paijala	33	18	15	0	2
Perttu	40	23	16	1	0
Riihikallio	54	42	12	0	6
Ruotsinkylä	15	8	7	0	0
Vaunukangas	65	57	8	0	6
yhteensä	444	313	127	4	37

Toiminnan järjestäminen lukuvuonna 2022-23

Lukuvuosi aloitetaan ilman poikkeusjärjestelyjä normaalin toimintasuunnitelman mukaan.

Kehittämiskohteet ja teemat

Lukuvuoden 2022-2023 kehittämiskohteena peruskouluilla on edelleen Agenda2030 teemat. Vastuuohjaajien ensimmäisessä kokouksessa päätettiin yhdessä ottaa iltapäiväkerhon teemaksi Agenda2030 portaiden 1. luokan teema eli *Minä kierrätän*, joka pitää sisällään luontosuhteen vahvistamista ja luonnosta huolehtimista.

Koordinointi ja koulutus

Vastuuohjaajat tapaavat neljä kertaa lukuvuoden aikana. Ensimmäinen tapaaminen oli 8.8.2022. Koulutuksia järjestetään syysloman ja talviloman aikana. Sen lisäksi ohjaajilla on mahdollisuus osallistua *Kaikille yhteinen koulu* -hankkeen koulutuksiin, ensiapukoulutukseen sekä soveltuvin osin opetuksen koulutuskalenterin veso-koulutuksiin. Ohjaajien toiveita koulutusten aiheista on otettu huomioon niiden suunnittelussa.